

הבימאי הארגנטיני פרננדו סולאנאס, הגולה בפאריס, מתוודה בראיון מיוחד לעדנה פיינרו

טנגו זה מחלה

קשה להאשים את מפיצייה רטים בישראל בזיוות יתרה: הסרטים הגדולים של פסטיבל ונציה, לי משל, מגיעים אלינו באיחור של שנה בדיוק, ואלה של קאן, בדרדכלל, לא הרבה יותר מהר. הנה, עוברת אורת של אייס וארדה, שזכה בפרס אריה הזהב של ונציה ב-1985. החל את הצגתו על ברזי ישראל בדיוק עם פתיחת פסטיבל ונציה '86. טאנגוס - הגלות של גארדל (העולם הזה פתח 17.9.86), שזכה לפני שנה באותו פסטיבל בפרס מיוחד של חברי השופטים, החל הציגותו כאן עם סיום פסטיבל ונציה '86.

בימאי סולאנאס פרס מיוחד

פוליטי. אבל מכיוון שגלה מארגנטינה, נהרט בוחרון כמין אליל: מיתוס הארגנטיני הגדול ביותר שנוצר מעור לם.

הוא היה לא רק מלחין גדול. הוא היה גם איש חם מאוד, מופת לידירות בין בני-ארם. הוא נהרג כתאונת-מטוס ב-1935, כשכבך היה כדרגה של אגדה, ונערץ על הארגנטינאים כביטוי הנאמן בעיניהם לנשמה הארגנטינית.

זה עתה נחלצנו בתקופה חשוכה וכואבת בתולדות ארצנו, הויקטוריה הצבאית. ארגנטינים רבים, לראו בה עד עתה ארץ כבושה, עיצו אותה ונשארו בגלות. משמעו של דבר,

מארי לאפורה בתפקיד מאריאנה ב. טאנגוס - הגלות של גארדל נישמתה של גלות

ובדיוק אחרי שהבימאי פרנאנדו סולאנאס, זכה בשל הצלחתו בשנה שעברה, ושימש כשופט בחבר השופטים של הפסטיבל (שהיה משוכן בשמות יוקרתיים כמו אלן רוב-גריה, אלברטו לאטאורה, פיטר יוסטינוב ועוד).

לפני שנה בדיוק, בבית-המלון אכסלסיו שלחוף הלידו של עיר התעלות, הוא לא היה כל-כך רגוע כמו השנה. לא פלא. יש הבדל מהותי אם כאת לפסטיבל כשופט או משקיף מן הצד, או שאתה חושף את עצמך בחדרה עם סרט חדש בתחרות; ובמיקרה סולאנאס - הוא בעצמו ראה את סירתו שלו במלואו כפעם הראשונה יחד עם העיתונאים בפסטיבל, כשהוא עדיין בעיצומה של ההתלבטות: האם לחתוך באורכו של הסרט, כפי שיעצו לו מפיקיו (ואומנם, בגירסה המוקרנת בישראל יחסו כ-20 דקות מגירסת ונציה) - פרי הקיצור של הבימאי עצמו.

השיחה שאותה הקלטתי נערכה כבר הסואן מהשקת גביעי בליני, משקה מיץ האפרסקים והשאמפניה שאוהבים בוונציה. אבל המתח הזהרה שאחזו בסולאנאס עד לקצות אצב עותיו לא נמשו במשקה, וגם לא בויכ רוני מאו.

שמו של הסרט, טאנגוס - הגלות של גארדל, מרמז כאילו גם גארדל עצמו היה פליט סוליטני ככל הגיבורים של

סירטו. אבל הרי הוא לא היה כזה? וזה שם סימלי. גארדל, ממציא הטאנגו המזמר, זמר ומלחין שהפך את הטאנגו לתופעה בינלאומית בשנות העשרים והשלושים, לא היה גולה

בנותיו של סולאנאס רוקדות על שפת הסינה בפאריס בין שתי תרבויות

שהנשמה של הלאום הארגנטיני גלתה ממולדתה, בדיוק כמו גארדל, אשר חי את אחרית-ימיו הרחק ממולדתו. באופן טיבעי, וזה גם שמה של ההצגה שאותה מכינים המשתתפים בסרט שלי, הצגה שהיא מטאפורה

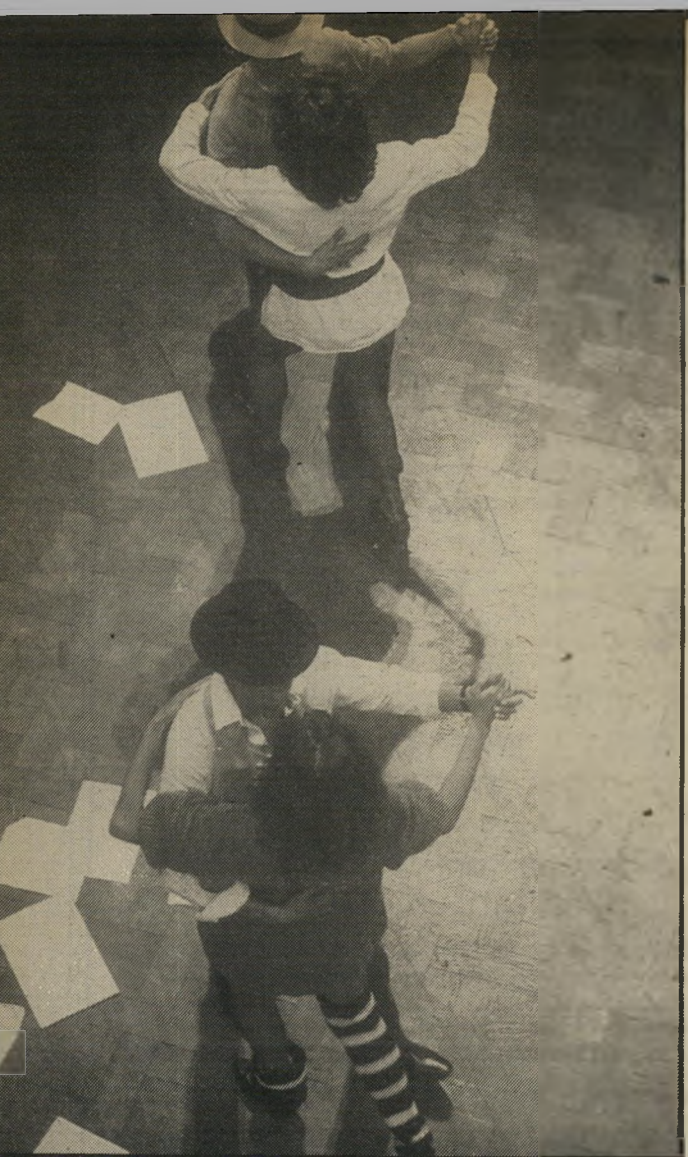

טאנגואיסט לואיס גארדל המיתוס של ארגנטינה

לפליטים המחפשים פיתרון למצוקתם, החולמים על חזרה למולדת והשוכחים כי המולדת שעזבו אינה נמצאת שם עוד - כי היא השתנתה לבלי הכר בתקופת היעדרותם. בה בשעה הם מגלים את הזיקה החזקה שלהם למולדת החדשה, שבה מצאו לעצמם מיקלט בעשור האחרון - בית חדש, עם מערכות-יחסים חרשות והכרים חדשים.

אתה כבר חזרת פעם לארי גנטינה?

כן, אבל אני עדיין חי בצרפת. על הסרט הזה עברתי כבר לפני שש שנים. היום ארגנטינה חזרה להיות ארץ דמוקרטית, ובעזרתה ותמיכתה הכסית של ממשלת צרפת יכולתי לממש גם את הפרוייקט שלי. זוהי הקור

גולים ארגנטיניים יוצאים במחול הטאנגו טאנגו זו תשוקה

פרודוקציה הצרפתית-ארגנטינית הראשונה, תוצאת כיכורים של הסכם התרבות בין שתי המדינות. ואף על פי כן, לדעתי הנושא של הסרט אינו הגי לוח כלבר, כשם שהנעלמים בארגי נטינה אינם מהווים את הנושא של הסרט, אם כי מזכירים זאת.

הנושא הוא המיפגש בין שתי תרבויות, שלפעמים מגיע לירי קוני פליקט, אך לפעמים מביא גם לסולידריות: ארגנטינה היתה כעצמה, מאז ומעולם, ארץ קולטת פליטים. היו בה תמיד זרים רבים - איטלקים, יהודים, ערבים, גרמנים ואנגלים. התערובת של הגזעים היא שעושה אותה לארץ כה מרתקת.

כשאתה נזכר שגארדל נולד בטולוה, ובא לארגטינה כשהיה בן שנתיים, עם אמו הסרת-הפרוטה, כמו כל אותם מהגרים שבאו מארצות יסתיכוניות - אתה זוכר גם שצרפת היתה המדינה שהצי ממשחררי אמריקה הלטינית מצאו בה את מיקלטם. הגנרל סן מרטין, הגיבור הלאומי של ארגנטינה, בילה בה 25 משנות חייו, ומת בבדידות כבולון.

תמיד חי בין שתי הארצות האלה קשרים תרבותיים הדוקים. הרבה סופרים ואינטלקטואלים שגלו מארגנטינה אימצו להם, על כן, דווקא את צרפת.

היה לך קשה לארגן את הפקה?

מאו שראול אלפונסו נבחר באופן דמוקרטי כנשיא, נעשו הדברים פשוטים יותר לביצוע. מייד לאחר שהוכרז על הידוש הקשרים התרבותיים עם צרפת, נרתם לכך שר-התרבות הצרפתי דאו, ז'אק לאנג, ותמיכתו היתה חשובה ביותר. כידוע, לעולם אין זה קל לגייס מימון לסרט, ואני מאמין שגם בעתיד תהיה זאת הפרשה הקאובה ביותר בדרך למימוש פרוייקט קולנועי.

זה היה סרט יקר מאוד? היה עלינו לצלם שישה שבועות בארגנטינה, ושישה שבועות נוספים (המשך בעמוד 34)